

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14593

Tarih : 21.10.2025

36129

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali ŞERİF RİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **21.10.2025**

Güldehan VARLI

Van Milletvekili

Son yıllarda basın organlarına ve sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engelleri ile içerik kaldırma kararlarında ciddi bir artış yaşanmaktadır. Basın ve ifade özgürlüğü çerçevesinde faaliyet yürüten birçok gazeteci, medya kuruluşu ve sivil toplum hesabına yönelik uygulanan bu tür müdahaleler, kamuoyunun haber alma hakkını sınırlandırmakta ve demokratik toplum yapısı üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Oysa ki, basın ve ifade özgürlüğü; Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış olup, demokratik toplumların temel taşlarından biridir. Ne var ki bu haklar, özellikle dijital medya ve sosyal medya alanında alınan sistematik erişim engelleri ve sansür uygulamalarıyla ciddi biçimde kısıtlanmaktadır.

2022 yılında yürürlüğe giren ve kamuoyunda "Sansür Yasası" olarak anılan 7418 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'na eklenen "Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçu, gazeteciler başta olmak üzere çok sayıda kişi üzerinde cezai bir baskı aracına dönüşmüş; yasanın uygulanmasında keyfi ve subjektif yorumlara açık kararlar alınmıştır. Bu durum hem bireysel ifade özgürlüğünü hem de toplumun doğru ve bağımsız bilgiye ulaşma hakkını ihlal etmektedir.

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF)'nin yayımladığı 2025 yılı Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke arasında 159'uncu sırada yer almış ve "çok

vahim” olarak tanımlanan kategoride konumlandırılmıştır. Bu tablo, gazetecilere yönelik baskıların giderek arttığını açıkça ortaya koymaktadır.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin (DFG) Eylül 2025 tarihli raporuna göre yalnızca bir ay içinde 49 sosyal medya hesabına, 30 habere erişim engeli getirilmiş; 6 internet sitesi kapatılmış; 10 gazeteci gözaltına alınmış ve 1 gazeteci tutuklanmıştır. Paylaşımların çoğu “milli güvenlik” veya “kamu düzeni” gerekçesiyle engellenmiş; yüzlerce gönderi ve hesaba yönelik işlem yapılmıştır. Özellikle kamuyu bilgilendirme amacıyla yapılan eleştirel paylaşımların da bu kapsamda değerlendirilmesi, ifade özgürlüğüne ilişkin kaygıları derinleştirmektedir.

27 Eylül 2024 tarihinde Van'da kaldığı yurttan ayrıldıktan sonra kaybolan üniversite öğrencisi Rojin Kabaiş'in, 18 gün sonra cansız bedeni bulunmuştur. Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümüyle ilgili yapılan sosyal medya paylaşımlarına yönelik erişim engeli kararı, bu uygulamaların en güncel ve dikkat çekici örneklerinden biridir. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin başvurusu üzerine 200'ün üzerinde gönderi ve çok sayıda sosyal medya hesabına erişim engeli getirilmiştir. Toplumun bilgi alma hakkını doğrudan ilgilendiren bu tür içeriklerin topluca engellenmesi, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle çelişmektedir.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin 2024 yılı verilerine göre, aynı yıl içinde 501 internet sitesi kapatılmış; 5.260 habere erişim engeli getirilmiş; yılın son üç ayında 50 gazete ve dergi hakkında toplatma kararı çıkarılmıştır. Mezopotamya Ajansı ve Yeni Yaşam Gazetesi gibi özgür basın geleneğini temsil eden birçok medya organı da defalarca erişim engeliyle karşı karşıya kalmıştır. Ayrıca 2024 yılında toplam 1.092 sosyal medya içeriği erişime engellenmiştir.

Tüm bu veriler, sosyal medya ve dijital basına yönelik erişim engelleri ile sansür uygulamalarının artış gösterdiğini, gerekçelerinin kamuoyu nezdinde yeterince açıklanmadığını ve karar alma süreçlerinin şeffaflıktan uzak olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, demokratik hak ve özgürlükler üzerinde ciddi bir baskı unsuru haline gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. Son üç yılda sosyal medya platformlarına (X, Instagram, YouTube, TikTok, Facebook vb.) yönelik getirilen erişim engeli kararlarının toplam sayısı kaçtır? Bu kararların kaç “milli güvenlik veya kamu düzeni” gerekçesiyle alınmıştır?

2. Son bir yıl içerisinde sosyal medya mecralarına getirilen erişim engeli kararlarına ilişkin talepler hangi kamu kurumları veya tüzel kişiler tarafından yapılmıştır? Bu taleplerin yasal dayanakları nelerdir?
3. Son beş yıl içerisinde hakkında soruşturma açılan gazeteci sayısı kaçtır? Bunlardan kaç gazeteci gözaltına alınmıştır? Tutuklanan ve haklarında dava açılan gazeteci sayısı kaçtır?
4. Son üç yılda, 7418 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'na eklenen "Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçu kapsamında kaç kişi hakkında soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmanın kaç basın mensuplarını kapsamaktadır?
5. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin başvurusu üzerine, Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili olarak 200'den fazla gönderiye ve çok sayıda sosyal medya hesabına erişim engeli getirilmesinin gerekçesi nedir? Bu kararın kamuoyuna açık şekilde duyurulmamasının nedeni nedir?
6. Bakanlığınız, sosyal medya ve dijital basın alanında alınan erişim engeli kararlarının yargı denetimine açık, şeffaf ve ölçülü şekilde uygulanmasına yönelik herhangi bir düzenleme veya denetim çalışması yürütmekte midir?
7. Erişim engeli getirilen sosyal medya hesapları, internet siteleri ve içeriklerin sayısı yıllar içinde artış göstermektedir. Bu artışın gerekçesi nedir? Bu taleplerin ön hazırlığı hangi kurum ya da birim tarafından yapılmaktadır?